

BESLUT

2021-11-15 Dnr: 21/02267

SAKEN

Kulturnyheterna, SVT Play, 2021-05-27, inslag om ett företag som använder algoritmer för att skapa affischkonst; fråga om otillbörligt gynnande

BESLUT

Inslaget frias. Det strider inte mot bestämmelsen om otillbörligt gynnande av kommersiella intressen.

INSLAGET

Inslaget handlade om hur ett svenskt företag använder sig av algoritmer i produktionen av affischkonst för att skapa motiv som konsumenter efterfrågar. Det aktuella företagets namn förekom i bild vid två tillfällen på namnskyltar som presenterade den medverkande vd:n och designchefen. Under inslaget, som var cirka tre minuter långt, syntes företagets produkter i bild i drygt två minuter och 50 sekunder.

I inslaget sa en reporter bland annat att konceptet går extremt bra, att företaget omsatte över en miljard kronor förra året och att de säljer i fler än 35 länder. Företagets designchef beskrev därefter hur insamlad data hjälper företaget i arbetet med att ta fram olika motiv ur olika trender. Reportern sa sedan att algoritmerna visar marknaden på detaljnivå och att företaget har tagit fram ett eget verktyg för att avläsa hela världens trender. Därefter sades följande av designchefen medan hon visade upp affischer.

Det här är en ny kollektion som vi släpper nästa vecka där vi provar ett mer färgstarkt koncept och colorful living som är liksom själva röda tråden i. [---] Styrkan hos oss eftersom vi gör motiven själva i vår egna studio är ju att vi kan agera och skapa nytt och sen är det ute i butik åtta veckor senare. Så vi kan hela tiden se till att vi har nånting där som efterfrågas. (Reporter) – Om man tänker på den andra aspekten då, ska man liksom bara ge folk det de vill ha? (Designchef) – Nej, men vi är måna om att både skapa konst från vad de vill ha men också hela tiden skapa nytt, så vi testar ju konstant nya manér, nya färger för att hela tiden se vad kan vi hitta härnäst.

ANMÄLAN

Anmälaren anför sammanfattningsvis att inslaget uppfattades som ett reklaminslag för företaget.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

Sveriges Television AB (SVT) anser att inslaget överensstämmer med bestämmelsen om otillbörligt gynnande och anför i huvudsak följande.

Inslagets syfte var att belysa ett nytt och samtida fenomen: hur datadriven utveckling används inom design och inredning, vilket i förlängningen påverkar många människors hemmiljö. Det är sedan tidigare känt att medieföretag som exempelvis Netflix använder sig av algoritmer för att analysera tittarnas beteende och att resultaten ligger till grund för nya tv-produktioner, men det är inte lika välkänt hur liknande metoder används inom andra branscher.

Det aktuella företaget nämndes aldrig vid namn och det förekom inga logotyper eller annan form av exponering av företagsnamnet eller andra varumärken i det filmade materialet. Under det nästan tre minuter långa inslaget syntes företagets namn endast på de intervjuades namnskyltar, under sammanlagt tio sekunder. Det förekom inga uppmaningar till inköp eller positiva omdömen om företaget.

Sammanfattningsvis håller SVT inte med om att inslaget var utformat som ett reklaminslag. SVT anser att det eventuella gynnande som uppstod motiverades av informationsintresset.

AKTUELL BESTÄMMELSE

Ett program som inte är reklam får inte på ett otillbörligt sätt gynna kommersiella intressen. Det får inte uppmuntra till inköp eller hyra av varor eller tjänster eller innehålla andra säljfrämjande inslag, eller framhäva en vara eller tjänst på ett otillbörligt sätt (5 kap. 5 § radio- och tv-lagen). Ett gynnande kan accepteras om det är motiverat av ett informations- eller underhållningsintresse. Ju mindre informations- eller underhållningsintresse som finns, desto mindre är också den grad av gynnande som kan tillåtas. Omvänt gäller att en högre grad av gynnande – kan tillåtas om informations-underhållningsintresset är betydande.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Enligt granskningsnämndens bedömning får det gynnande som uppkom i inslaget anses vara motiverat av ett tillräckligt informations- och underhållningsintresse. Inslaget strider därför inte mot bestämmelsen om otillbörligt gynnande av kommersiella intressen.

Detta beslut har fattats av Ulrik von Essen, Ulrika Hansson, Clas Barkman, Bo-Erik Gyberg, Gunnar Springfeldt, Erik Fichtelius och Sofia Olsson Olsén efter föredragning av Sepideh Jordan Sajadi.

För granskningsnämnden

Ulrik von Essen

SIGNATURSIDA

Detta dokument har elektroniskt undertecknats av följande undertecknare:

NAMN: ULRIK VON ESSEN

IDENTIFIKATIONSTYP: Svensk e-legitimation

IDENTIFIKATIONS-ID: _075367f16f8db627fd60b0fd2bb4eb69bb

DATUM & TID: 2021-11-15 09:30:45 +01:00

Certifierad av Comfact Signature Accepterad av alla undertecknare 2021-11-15 09:30:51 +01:00 Ref: 23609SE www.comfact.se OHRACT SIGNATURE

Validera dokumentet | Användarvillkor

